

ZAKON O UPRAVNOM SPORU

I.OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuje se nadležnost, sastav suda i pravila postupaka na osnovu kojih sud odlučuje o zakonitosti upravnog akta i drugih upravnih aktivnosti u cilju obezbjeđivanja sudske zaštite prava i pravnih interesa fizičkih i pravnih lica i drugih stranaka povrijedjenih postupanjem javnopravnih organa, kao i u cilju zaštite javnog interesa kada je zakonom propisano.

Upravni spor

Član 2

U upravnom sporu sud odlučuje o zakonitosti upravnog akta i o zakonitosti drugih upravnih aktivnosti kojima se utvrđuje ili na drugi način utiče na prava, obaveze i pravne interese fizičkog lica i pravnog lica kada je to zakonom propisano.

Pravna pomoć

Član 3

Sudovi, drugi državni organi, organi lokalne samouprave, ustanove i druga pravna lica sa javnim ovlašćenjima dužni su da pruže pravnu pomoć na zahtjev suda koji postupa u upravnom sporu.

Shodna primjena Zakona o parničnom postupku

Član 4

Na pitanja postupka u upravnom sporu koja nijesu uređena ovim zakonom shodno će se primenjivati odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 5

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. NADLEŽNOST SUDA I ODLUKE

Nadležnost suda

Član 6

Upravni spor rješavaju Upravni sud Crne Gore (u daljem tekstu: Upravni sud) i Vrhovni sud Crne Gore (u daljem tekstu: Vrhovni sud).

U upravnom sporu sud odlučuje u vijeću od troje sudija (u daljem tekstu: vijeće).

Izuzetno u upravnom sporu može odlučivati sudija pojedinac u skladu sa ovim zakonom.

Odluke u upravnom sporu

Član 7

U upravnom sporu sud odlučuje presudom ili rješenjem.

Presudom sud odlučuje o tužbenom zahtjevu.

Rješenjem sud odlučuje o pitanjima koja se tiču postupka.

Obaveznost sudske odluke

Član 8

Odluke donijete u upravnom sporu su obavezne.

III. STRANKE U UPRAVNOM SPORU

Stranke u upravnom sporu

Član 9

Stranke u upravnom sporu su tužilac, tuženi i lice kome bi poništaj upravnog akta ili druge upravne aktivnostibio na štetu (zainteresovano lice).

Tužilac

Član 10

Pravo pokretanja upravnog spora ima fizičko ili pravno lice, ako smatra da mu je upravnim aktom ili drugom upravnom aktivnošću povrijeđeno neko pravo ili pravni interes.

Državni organ, organizacija, naselja, grupe lica i dr. koji nemaju svojstvo pravnog lica, mogu pokrenuti upravni spor, ako mogu biti nosioci prava i obaveza o kojima se rješavalo upravnim aktom ili drugom upravnom aktivnošću.

Tuženi Član 11

Tuženi u upravnom sporu je državni organ, organ državne uprave, organ uprave, organ lokalne samouprave, kao i ustanova i drugo pravno lice u vršenju javnih ovlašćenja (u daljem tekstu: javnopravni organ) čija se upravni akt ili druga upravna aktivnost osporava, odnosno stranka kad je to zakonom propisano.

IV. UPRAVNI SPOR

Pokretanje upravnog spora Član 12

Upravni spor može se pokrenuti protiv upravnog akta koji je donijet u drugom stepenu protiv prvostepenog upravnog akta protiv koga nije dozvoljena žalba ili prigovor u upravnom postupku, kao i protiv drugih upravnih aktivnosti kad je to zakonom propisano.

Upravni spor može se pokrenuti i kad javnopravni organ nije donio upravni akt odnosno nije odlučio po žalbi stranke (čutanje uprave).

Isključenje vodjenja upravnog spora Član 13

Upravni spor se ne može voditi protiv akata:

- 1) donijetih u stvarima u kojima je sudska zaštita obezbijeđena van upravnog spora;
- 2) donijetih u stvarima o kojima neposredno, na osnovu ustavnih ovlašćenja, odlučuje Skupština Crne Gore i predsjednik Crne Gore.

Razlozi za pobijanje Član 14

Upravni akti druga upravna aktivnost može se pobijati:

- 1) zbog povrede pravila postupka;
- 2) zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja;
- 3) zbog pogrešne primjene materijalnog prava.

Nema nepravilne primjene propisa ako je nadležni organ rješavao po slobodnoj ocjeni, na osnovu i u granicama ovlašćenja koje mu je dato propisima i u skladu sa ciljem u kome je ovlašćenje dato.

Odloženo dejstvo tužbe Član 15

Tužba, po pravilu, ne odlaže izvršenje upravnog akta ili druge upravne aktivnosti protiv koje je podnjeta.

Po zahtjevu tužioca, sud može odložiti izvršenje upravnog akta ili druge upravne aktivnosti do donošenja sudske odluke, ako bi se njenim izvršenjem nanijela tužiocu nenadoknadivašteta, a odlaganje nije protivno javnom interesu, niti bi se odlaganjem nanijela šteta koja bi se teško mogla nadoknaditi protivnoj stranci, odnosno zainteresovanom licu.

Po zahtjevu iz stava 2 ovog člana za odlaganje izvršenja sud odlučuje rješenjem, najkasnije u roku od pet dana od dana prijema zahtjeva.

V. POSTUPAK PO TUŽBI

Pokretanje upravnog spora Član 16

Upravni spor pokreće se tužbom.

O tužbi odlučuje Upravni sud u vijeću.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, sudija pojedinac odlučuje:

- u slučaju kad treba odbiti tužbu u skladu sa članom 21 stav 2 i 22 stav 1 tač. 1, 3 do 6 ovog zakona,

- u slučaju prekida postupka po uzorku u skladu sa članom 24 ovog zakona i u donošenju odluke po pravosnažnosti presude u predmetu pouzorku u skladu sa članom 25 ovog zakona.

Rok za podnošenje tužbe Član 17

Tužba se podnosi u roku od 20 dana od dana dostavljanja akta stranci.

Predaje tužbe Član 18

Tužba se predaje Upravnom суду neposredno, putem pošte ili elektronskim putem.

Ako je tužba upućena preko pošte preporučeno, dan predaje pošti smatra se kao dan podnošenja Upravnom суду, a ako je upućen preko pošte običnom pošiljkom dan prijema pošiljke u Upravni суд smatra se kao dan podnošenja tužbe Upravnom суду.

Ako je tužba upućena elektronskim putem, smatra se da je primljena na dan i u vrijeme koji su naznačeni u potvrđi o prijemu dokumenta u elektronskom obliku, u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska uprava.

Ako tužba nije predata Upravnom суду, a tužba stigne tom суду preko drugog organa poslije isteka roka za podnošenje tužbe, smatraće se da je na vrijeme podnijeta ako se takvo podnošenje može pripisati neznanju ili očiglednoj omašci podnosioca.

Sadržaj tužbe Član 19

U tužbi se mora navesti ime i prezime, mjesto i adresa stanovanja, odnosno naziv i sjedište tužioca, naznačenje upravnog akta, odnsono upravne aktivnosti protiv koje je tužba upravljena, razlozi za podnošenje tužbe i tužbeni zahtjev.

Uz tužbu se mora podnijeti original ili ovjereni prepis akta protiv koga se tužba podnosi, odnosno dokaz o upravnoj aktivnosti koja se osporava.

Ako se tužbom traži povraćaj stvari ili naknada štete, mora se staviti i određen zahtjev u pogledu stvari ili visine pretrpljene štete.

Uz tužbu se podnosi i po jedan prepis tužbe i priloga za tuženog i za svako zainteresovano lice, ako ih ima.

Odustajanje od tužbe

Član 20

Tužilac može odustati od tužbe sve do donošenja odluke Upravnog suda, u kom slučaju sud rješenjem obustavlja postupak.

Ocjenvivanje urednosti tužbe

Član 21

Ako je tužba nepotpuna ili nerazumljiva, sud će pozvati tužioca da u ostavljenom roku otkloni nedostatke u tužbi i ukazaće mu na posljedice nepostupanja.

Ako tužilac u ostavljenom roku ne otkloni nedostatke u tužbi, a oni su takvi da sprječavaju rad Upravnog suda, sud će rješenjem odbiti tužbu kao neurednu.

Odbijanje tužbe iz procesnih razloga

Član 22

Upravni sud će rješenjem odbiti tužbu ako utvrdi:

- 1) da je tužba neblagovremena ili da je podnijeta prije vremena;
  - 2) da akt koji se tužbom osporava nije upravna aktivnost saglasno zakonu;
  - 3) da je očigledno da se upravnim aktom ili drugom upravnom aktivnošću koja se tužbom osporava ne dira u pravo tužioca ili u njegov na zakonu zasnovani interes;
  - 4) da se protiv upravnog akta ili druge upravne aktivnosti koja se tužbom osporava mogao izjaviti pravni lijek, pa nije uopšte ili nije blagovremeno izjavljen;
  - 5) da već postoji pravosnažna sudska odluka donesena u istoj stvari;
  - 6) da je poslije podnošenja tužbe osporeni akt poništen po tužbi druge stranke.
- Zbog razloga iz stava 1 ovog člana Upravni sud može odbiti tužbu tokom cijelog postupka.

Poništavanje u prethodnom postupku

Član 23

Ako Upravni sud ne odbije tužbu na osnovu člana 21 stav 2 ili člana 22 ovog zakona, a nađe da osporeni upravni akt ili druga upravna aktivnost sadrži takve nedostatke koji sprječavaju ocjenu zakonitosti može presudom poništiti akt i bez dostavljanja tužbe na odgovor.

Postupak po uzorku

Član 24

Ako je Upravnom суду podnijeto više tužbi protiv akata u kojima se prava i obaveze odnose na isto ili slično činjenično stanje i isti pravni osnov, sud može, nakon prijema odgovora na tužbe, na osnovu jedne tužbe sprovesti postupak, a ostale postupke prekinuti do pravosnažne odluke u izabranom predmetu (postupak po uzorku).

Prije donošenja rješenja o prekidu postupka, Upravni sud mora omogućiti tužiocu da se izjasni o odgovoru na tužbu i o prekidu postupka.

Protiv rješenja o prekidu postupka nije dozvoljena žalba.

Pravosnažnost presude u predmetu po uzorku

Član 25

Upravni sud će, poslije pravosnažnosti presude u izabranom predmetu, bez usmene rasprave, iako su je stranke zahtijevale, odlučiti o predmetima u kojima je prekinut postupak, ako oni nemaju bitnih posebnosti činjenične ili pravne prirode.

Udovoljavanje tužbenom zahtjevu od strane tuženog

Član 26

Ako organ za vrijeme sudskega postupka donese drugi akt kojim se mijenja ili stavlja van snage akt protiv koga je upravni spor pokrenut, kao i ako naknadno donese akt, taj će organ, pored tužioca, istovremeno izvijestiti i Upravni sud.

U slučaju iz stava 1 ovog člana Upravni sud će pozvati tužioca da u roku od osam dana izjavи da li je naknadno donesenim aktom zadovoljan ili ostaje pri tužbi i u kom obimu, odnosno da li tužbu proširuje i na novi akt.

Ako tužilac izjavи da je naknadno donijetim aktom zadovoljan ili se ne izjasni u ostavljenom roku, Upravni sud će donijeti rješenje o obustavljanju postupka.

Ako tužilac izjavи da novim aktom nije zadovoljan, Upravni sud će nastaviti postupak.

Odgovor na tužbu

Član 27

Ako tužbu ne odbije na osnovu člana 21 stav 2 ili člana 22 ovog zakona, niti poništi akt na osnovu člana 23 ovog zakona, Upravni sud će po jedan prepis tužbe sa prilozima dostaviti na odgovor tuženom i zainteresovanim licima, ako ih ima.

Odgovor iz stava 1 ovog člana može se dati u roku koji Upravni sud odredi i koji ne može biti kraći od 8 niti duži od 30 dana.

U roku iz stave 2 ovog člana tuženi je dužan da dostavi Upravnemu суду sve spise koji se odnose na predmet.

Ako tuženi ne dostavi spise predmeta ili ako izjavи da ih ne može dostaviti, sud može rješiti stvar i bez spisa.

Rješavanje sporu

Član 28

U upravnom sporu Upravni sud rješava na nejavnoj sjednici ili usmenoj raspravi.

Upravni sud je obavezan sprovesti usmenu raspravu ako to stranka zahtijeva u tužbi ili u odgovoru na tužbu.

Zakazivanje rasprave

Član 29

Ako se održava usmena rasprava, predsjednik vijeća će odrediti dan rasprave i na raspravu pozvati stranke i zainteresovana lica, ako ih ima.

Rasprava se može odložiti samo iz važnih razloga, o čemu odlučuje vijeće.

Rukovođenje raspravom

Član 30

Raspravom rukovodi predsjednik vijeća.

O raspravi se vodi zapisnik u koji se unose samo bitne činjenice i okolnosti, kao i izreka odluke.

Zapisnik potpisuju predsjednik vijeća i zapisničar.

Izostanak stranke sa usmene rasprave

Član 31

Izostanak stranke sa usmene rasprave ne zadržava rad Upravnog suda. Zbog izostanka stranke ne može se uzeti da je ona odustala od svog zahtjeva. U slučaju izostanka stranke podnjesci koje je podnijela ta stranka će se pročitati.

Ako na raspravu ne dođe ni tužilac ni tuženi, a uredno su pozvani, Upravni sud će raspraviti spor i bez prisustva stranaka.

Tok rasprave

Član 32

Rasprava počinje izlaganjem sudije izvjestioca.

Sudija izvjestilac izlaže stanje stvari u spisima. Poslije toga daje se riječ tužiocu da obrazloži tužbu, pa zastupniku tuženog i zainteresovanim licima ako ih ima.

Rješavanje putem usmene rasprave

Član 33

Ako Upravni sud rješava spor putem usmene rasprave, odlučiće na osnovu činjenica koje su utvrđene na usmenoj raspravi i na osnovu činjenica utvrđenih u upravnom postupku.

Ako Upravni sud na usmenoj raspravi utvrdi da je činjenično stanje drukčije od činjenica utvrđenih u upravnom postupku ili ako nađe da postupak nije pravilno sproveden što je bilo od uticaja na rješenje stvari, osporeni akt poništiće presudom.

U slučaju iz stava 2 ovog člana nadležni organ čiji je akt poništen dužan je postupiti po presudi Upravnog suda i donijeti novi akt, osim ako sud nije sam meritorno odlučio na osnovu člana 36 ovog zakona.

Kada odlučuje na nejavnoj sjednici, Upravni sud donosi odluku na osnovu činjeničnog stanja utvrđenog u upravnom postupku.

Ako Upravni sud na nejavnoj sjednici nađe da se spor ne može raspraviti na osnovu činjenica utvrđenih u postupku zbog toga što u pogledu utvrđenih činjenica postoji protivurječnost u spisima ili su one u bitnim tačkama nepotpuno utvrđene ili je iz utvrđenih činjenica izведен nepravilan zaključak u pogledu činjeničnog stanja ili ako nađe da postupak nije pravilno sproveden što je bilo od uticaja na rješavanje stvari, osporeni akt poništiće presudom. U tom slučaju nadležni organ dužan je postupiti po presudi suda i donijeti novi akt.

Rješavanje o tužbenom zahtjevu

Član 34

Zakonitost osporenog upravnog akata ili druge upravne aktivnosti Upravni sud ispituje u granicama zahtjeva iz tužbe, ali pri tom nije vezan razlozima tužbe.

Usvajanje ili odbijanje tužbe

Član 35

Presudom se tužba usvaja ili odbija kao neosnovana. Ako se tužba usvaja, Upravni sud poništava osporeni akt.

Presudom kojom se osporeni akt poništava Upravni sud će odlučiti i o zahtjevu tužioca za povraćaj stvari, odnosno za naknadu štete, ako utvrđeno činjenično stanje pruža pouzdan osnov za to. U protivnom, sud će uputiti tužioca da svoj zahtjev ostvaruje u parnici.

Kad je tužba podnijeta zbog čutanja uprave kad je to zakonom određeno, a Upravni sud nađe da je osnovana, presudom će uvažiti tužbu i odrediti da nadležni organ riješi predmetnu stvar.

Odlučivanje u sporu pune jurisdikcije

Član 36

Ako Upravni sud poništi osporeni akt, a priroda stvari mu to dozvoljava, može sam odlučiti o predmetnoj stvari, ako:

- 1) je sam utvrdio činjenično stanje na usmenoj raspravi;
- 2) bi poništenje osporenog akta i ponovno vođenje postupka pred nadležnim organom izazvalo za tužioca štetu koja bi se teško mogla nadoknaditi;
- 3) je na osnovu javnih isprava ili drugih dokaza u spisima predmeta očigledno da je činjenično stanje drukčije od onog koje je utvrđeno u upravnom postupku;
- 4) je u istom sporu već poništen akt, a nadležni organ nije u potpunosti postupio po presudi ili;
- 5) je u istom sporu već poništen akt, a nadležni organ ne donese novi akt u roku od 30 dana od dana poništenja ili drugom roku koji odredi sud;
- 6) nadležni drugostepeni organ nije donio akt u roku na osnovu podnijete žalbe, odnosno prvostepeni organ kad je žalba zakonom isključena.

U slučaju iz stava 1 tač. 4, 5 i 6 ovog člana Upravni sud može i sam utvrditi činjenično stanje i na osnovu tako utvrđenog činjeničnog stanja donijeti presudu.

Odluka iz stava 1 ovog člana u svemu zamjenjuje poništeni akt.

Kad je Upravni sud već dva puta poništilo osporeni akt, a stranka podnese tužbu na novi akt drugostepenog organa, Upravni sud je dužan da sam riješi predmetnu stvar.

Alternativa za stav 4 ovog člana:

Kad je Upravni sud već dva puta poništilo osporeni akt, a stranka podnese tužbu na novi akt drugostepenog organa, Upravni sud je dužan da sam riješi predmetnu stvar, kad mu priroda stvari to dozvoljava.

Donošenje odluke

Član 37

Upravni sud odlučuje većinom glasova članova vijeća.

O vijećanju i glasanju vodi se zapisnik koji potpisuju predsjednik, članovi vijeća i zapisničar.

Vijećanje i glasanje vrši se bez prisustva stranaka.

Sadržaj odluka

Član 38

Presuda sadrži: grub Crne Gore; naziv suda; naznačenje da se donosi u ime Crne Gore; ime i prezime predsjednika vijeća, članova vijeća i zapisničara; ime i prezime i prebivalište, odnosno boravište stranaka, njihovih zastupnika i punomoćnika; kratko označenje predmeta spora; dan kad je odluka donijeta i objavljena; izrek i obrazloženje. Izreka mora biti odvojena od obrazloženja.

Rješenje sadrži: uvod, izrek, obrazloženje ako se rješenjem odbija nacrt stranke, ako se njime rješava o predlozima stranaka koji su međusobno suprotni i u drugim slučajevima kad je to potrebno.

Pisano izrađenu presudu odnosno rješenje potpisuju predsjednik vijeća i zapisničar. Presuda, odnosno rješenje se dostavlja strankama u ovjerenom prepisu.

Troškovi postupka

Član 39

U pravnom sporu svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

VI. ISPITIVANJE SUDSKE ODLUKE

Vrste ispitivanja sudske odluke

Član 40

Protiv pravosnažne odluke Upravnog suda mogu se podnijeti:

- 1) zahtjev za ispitivanje sudske odluke;
- 2) zahtjev za ponavljanje postupka.

O ispitivanju sudske odluke sud odlučuje, po pravilu, na nejavnoj sjednici.

1. Zahtjev za ispitivanje sudske odluke

Pravo na podnošenje zahtjeva i nadležnost

Član 41

Protiv odluke Upravnog suda stranka koja je učestvovala u upravnom sporu i nadležni organ koji štiti imovinskopravne interese države ili nadležni organ koji štiti imovinskopravne interese lokalne samouprave može podnijeti zahtjev za ispitivanje sudske odluke.

O zahtjevu za ispitivanje sudske odluke odlučuje Vrhovni sud, u vijeću od troje sudija.

Razlozi za podnošenje zahtjeva

Član 42

Zahtjev za ispitivanje sudske odluke može se podnijeti zbog:

1) povrede materijalnog prava;

2) povrede pravila postupka u upravnom sporu koja je mogla biti od uticaja na rješavanje stvari.

Način i rok za podnošenje zahtjeva

Član 43

Zahtjev za ispitivanje sudske odluke podnosi se Vrhovnom суду u roku od 20 dana od dana prijema odluke Upravnog суда

Zahtjev za ispitivanje sudske odluke sadrži označenje sudske odluke čije se ispitivanje predlaže, kao i razloge i obim u kome se predlaže ispitivanje.

Ako je zahtjev nepotpun ili nerazumljiv, Vrhovni sud postupa shodno odredbama člana 21 ovog zakona.

Odbijanje zahtjeva

Član 44

Nedozvoljen, neblagovremen ili zahtjev za ispitivanje sudske odluke podnijet od neovlašćenog lica Vrhovni sud će odbiti rješenjem.

Ako Vrhovni sud ne odbije zahtjev za ispitivanje sudske odluke dostavlja ga protivnoj stranci, koja može, u roku koji odredi sud, podnijeti odgovor na zahtjev.

Upravni sud i tuženi organ dužni su da, bez odlaganja, dostave Vrhovnom суду, na njegov zahtjev, sve spise predmeta.

Način i granice odlučivanja po zahtjevu

Član 45

Vrhovni sud zahtjev ispituje u granicama podnijetog zahtjeva, a na povrede pravila postupka u upravnom postupku, koje su bile od uticaja na zakonito i pravilno rješavanje stvari, pazi po službenoj dužnosti.

Odluke o zahtjevu

Član 46

Vrhovni sud presudom usvaja ili odbija zahtjev.

Vrhovni sud, presudom kojom usvaja zahtjev, može ukinuti ili preinačiti sudsку odluku protiv koje je podnesen zahtjev, a može ukinuti preusudu i poništiti osporeno rješenje.

Ako Vrhovni sud ukine sudsку odluku, predmet vraća Upravnom суду. U ponovljenom postupku Upravni sud je dužan da izvede sve procesne radnje i da raspravi pitanja na koja mu je ukazao Vrhovni sud.

Odluka se ne može promijeniti na štetu stranke, ako je zahtjev podnijela samo ona.

2. Zahtjev za ponavljanje postupka

Razlozi za ponavljanje postupka

Član 47

Postupak okončan presudom ili rješenjem ponoviće se na zahtjev stranke, ako:

1) stranka sazna za nove činjenice ili nađe ili stekne mogućnost da upotrijebi nove dokaze na osnovu kojih bi spor bio povoljnije riješen za nju da su te činjenice, odnosno dokazi bili izneseni ili upotrijebljeni u ranijem sudskom postupku;

2) je do odluke suda došlo usled krivičnog djela sudije ili zaposlenog u суду ili je odluka izdejstvovana prevarnom radnjom zastupnika ili punomoćnika stranke, njegovog protivnika ili protivnikovog zastupnika ili punomoćnika, a takva radnja predstavlja krivično djelo;

3) je odluka zasnovana na presudi donesenoj u krivičnoj ili građanskoj stvari, a ta presuda je kasnije ukinuta drugom pravosnažnom sudskom odlukom;

4) je isprava na kojoj se zasniva odluka lažna ili lažno preinačena ili ako je svjedok, vještak ili stranka, prilikom saslušanja pred sudom, dala lažni iskaz, a odluka suda se zasniva na tom iskazu;

5) stranka nađe ili stekne mogućnost da upotrijebi raniju odluku donesenu u istom upravnom sporu;

6) zainteresovanom licu nije bila data mogućnost da učestvuje u upravnom sporu;

7)ako je presuda suda u suprotnosti sa presudom Evropskog suda za ljudska prava u istoj stvari.

Zbog okolnosti iz stava 1 tač. 1 i 5 ovog člana ponavljanje će se dozvoliti samo ako stranka, bez svoje krivice, nije bila u stanju da te okolnosti iznese u ranijem postupku.

Rokovi za podnošenje zahtjeva

Član 48

Ponavljanje postupka može se tražiti najkasnije u roku od 30 dana od dana kad je stranka saznala za razlog ponavljanja. Ako je stranka saznala za razlog ponavljanja prije nego što je postupak pred sudom završen, a taj razlog nije mogla upotrijebiti u toku postupka, ponavljanje se može tražiti u roku od 30 dana od dana dostavljanja odluke, odnsono u roku od tri mjeseca od dana saznanja za konačnu presudu Evropskog suda za ljudska prava.

Po proteku tri godine od pravosnažnosti odluke ponavljanje se ne može dozvoliti .

Nadležnost za odlučivanje po zahtjevu

Član 49

O zahtjevu za ponavljanje postupka rješava sud koji je donio odluku protiv koje je podnijet zahtjev.

O zahtjevu za ponavljanje postupka odlučuje sud u vijeću od troje sudija.

Sadržina zahtjeva

Član 50

Zahtjev za ponavljanje postupka naročito sadrži:

- 1) zakonski osnov ponavljanja, odluku i dokaze, odnosno okolnosti koje čine vjerovatnim postojanje tog osnova;
- 2) okolnosti iz kojih proizlazi da je zahtjev podnijet u zakonskom roku i dokaze za to;
- 3) u kom pravcu i u kom obimu se predlaže izmjena donijete odluke.

Odlučivanje po zahtjevu i dostavljanje zahtjeva na odgovor

Član 51

Sud će odbiti zahtjev za ponavljanje postupka rješenjem, ako utvrdi da ga je podnijelo neovlašćeno lice ili da zahtjev nije blagovremen ili da stranka nije učinila vjerovatnim postojanje zakonskog osnova za ponavljanje postupka.

Ako sud ne odbije zahtjev, dostaviće ga protivnoj stranci i zainteresovanim licima i pozvaće ih da u roku od osam dana odgovore na zahtjev.

Odlučivanje o dozvoli za ponavljanje postupka

Član 52

Po isteku roka za odgovor na zahtjev za ponavljanje postupka sud presudom rješava o zahtjevu.

Ako se ponavljanje dozvoli, staviće se van snage ranija odluka, u cjelini ili djelimično. Ranije procesne radnje na koje ne utiču razlozi ponavljanja neće se ponavljati. Presudom kojom se ponavljanje dozvoljava riješiće se o glavnoj stvari.

Pravna sredstva na odluku suda

Član 53

Protiv odluke suda donesene po zahtjevu za ponavljanje postupka mogu se podnijeti pravna sredstva koja su dozvoljena u glavnoj stvari.

Primjena zakona u postupku ponavljanja

Član 54

U ponovljenom postupku primenjuju se odredbe ovog zakona o postupku po tužbi u upravnom sporu i pravnim sredstvima po pravosnažnim sudskim odlukama, ako odredbama čl.46 do 52 ovog zakona nije drugčije određeno.

VII. OBAVEZNOST PRESUDA

Pravne posljedice poništenja

Član 55

Kad sud poništi akt protiv koga je bio pokrenut upravni spor, predmet se vraća u stanje u kome se nalazio prije nego što je poništeni akt donesen.

Ako, prema prirodi stvari koja je bila predmet spora treba, umjesto poništenog akta, donijeti drugi, nadležni organ je dužan da ga doneše bez odlaganja, a najkasnije u roku od 30 dana od dana dostavljanja presude. Nadležni organ je vezan pravnim shvatanjem suda, kao i primjedbama suda u pogledu postupka.

Pravne posljedice aktivnog nepostupanja po presudi

Član 56

Ako nadležni organ, nakon što mu Upravi sud dva puta poništi akta, ne doneše akt u skladu sa presudom suda, a tužilac podnese novu tužbu, sud će poništiti osporeni akt i, po pravilu, sam rješiti stvar presudom. Takva presuda u svemu zamjenjuje akt nadležnog organa.

U slučaju iz stava 1 ovog člana sud izvještava organ koji vrši nadzor nad radom organa koji nije postupio u skladu sa presudom suda.

Nadzorni organ je dužan da obavijesti sud o preduzetim mjerama u roku do 30 dana.

Pravne posljedice pasivnog nepostupanja po presudi

Član 57

Ako nadležni organ, poslije poništajaakta, ne doneše odmah, a najkasnije u roku od 30 dana novi akt iline doneše akt u izvršenju presude donesene na osnovu člana 35 stav 3 ovog zakona, stranka može, posebnim podneskom, tražiti donošenje takvog akta. Ako nadležni organ ne doneše akt ni za sedam dana od ovog traženja, stranka može tražiti donošenje takvog akta od strane Upravnog suda.

Po zahtjevu iz stava 1 ovog člana sud će zatražiti od nadležnog organa obavještenje o razlozima zbog kojih nije donio akt. Nadležni organ je dužan da ovo obavještenje da odmah, a najkasnije u roku od sedam dana. Ako on to ne učini ili ako dato obavještenje, po nahođenju suda, ne opravdava neizvršenje sudske presude, sud će donijeti rješenje koje u svemu zamjenjuje akt nadležnog organa. Sud će to rješenje dostaviti organu nadležnom za izvršenje i o tome istovremeno obavijestiti organ koji vrši nadzor. Organ nadležan za izvršenje dužan je bez odlaganja da izvrši ovakvo rješenje.

Organ nadležan za izvršenje odluke

Član 58

Odluke suda donijete u upravnom sporu izvršava organ nadležan za izvršenje upravnog akta ili druge upravne aktivnosti.

Ako je sud rješavao na osnovu člana 36 ovog zakona, a odluka glasi na obavezu države, odluku se izvršava u skladu sa zakonom kojim se uređuje izvršenje i obezbjeđenje.

Ponavljanje postupka okončanog aktom donijetim u izvršenju presude

Član 59

Kad je u upravnom sporu donešena presuda, a nadležni organ je donio akt u izvršenju te presude, pa se kod nadležnog organa traži ponavljanje upravnog postupka po tom aktu, ponavljanje se može dozvoliti, ako je razlog za ponavljanje nastao kod organa koji je akt donio.

VIII. PRELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Član 60

Postupci koji do dana primjene ovog zakona nijesu pravosnažno okončani, okončaće se po odredbama ovog zakona.

Član 61

Početkom primjene ovog zakona prestaje da važi Zakon o upravnom sporu ("Službeni list RCG", broj 60/03 i "Službeni list CG", broj 32/11).

Član 62

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od 01. jula 2016.godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o upravnom sporu, sadržan je u članu 16 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom u skladu sa Ustavom uređuje način ostvarivanja, organizacija i nadležnost organa vlasti i postupak pred tim organima, ako je to neophodno za njihovo funkcionisanje, kao i način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje, druga pitanja od interesa za državu.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Upravni sistem u Crnoj Gori temelji se na Zakonu o upravnom postupku kao sistemsko – procesnom zakonu koji se u najširem smislu primjenjuje u praksi. Imajući u vidu činjenicu da je u novembru 2014 godine donesen novi Zakon o upravnom postupku koji će početi da se primjenjuje od 1. jula 2016. godine, neophodno je donijeti i novi Zakona o upravnom sporu koji će pratiti izmjene predviđe novim Zakon o upravnom postupku sa aspekta sudske zaštite. Važeći Zakon o upravnom sporu u primjeni je od 2003. godine i isti prati tadašnje potrebesudske zaštite odlučivanja u upravnim stvarima. Naime, Zakon o upravnom sporu predstavlja jedan od ključnih zakona za uspostavljanje efikasnog sistema javne uprave, a s obzirom da upravni spor predstavlja pravni mehanizam sudske kontrole uprave i efikasno sredstvo za obezbjeđivanje zakonitosti rada uprave i zaštitu prava i interesa građana, to proces rješavanja upravnih sporova predstavlja važan element pravne države koji pratiti razvoj društava.

Imajući u vidu predhodno navedeno, kao i činjenicu da novi Zakon o upravnom postupku, predstavlja nov i reformisan koncept upravnog postupka koji treba da omogući novi sistem upravnog postupka odnosno javne uprave u cjelini, proširenu primjenu Zakona o upravnom postupku, koja pored upravnog akta obuhvata i druge oblike upravnih aktivnosti koje zahtijevaju upravno-sudsку zaštitu. Nadalje, imajući u vidu da se Crna Gora nalazi u veoma zahtjevnoj fazi evropskih integracija, neefikasnost u upravnom odlučivanju i kvalitet javnih usluga koje državna uprava pruža predstavljaju područje pažnje Evropske unije tokom pregovaračkog procesa. Tako, Evropska unija pravo na dobru upravu proklamuje u članu 41 Povelje o osnovnim pravima Evropske unije, a i Savjet evrope u svojoj rezoluciji 77 (31) priznaje pravo građanina na dobru upravu, koja treba da obezbjedi zaštitu osnovnih prava i sloboda pojedinca i promoviše pravičnost u odnosima građana i uprave. Pored ovog i Evropski sud pravde je uspostavio opšte upravne principe na osnovu kojih je ustanovljena praksa nacionalnih upravnih sudova država članica EU čime se formiraju zajedničke evropske vrijednosti u ovoj oblasti. Takođe, Crna Gora treba da ispunji kriterijume iz Kopenhagena i Madrida koji podrazumijevaju njenu spremnost i sposobnost da slijedi načela dobre uprave u svim njenim aspektima, uključujući i upravnu i pravosudnu reformu, vladavinu prava i borbu protiv korupcije.

III USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Nacrt zakona je usaglašen sa Poveljom Evropske unije o osnovnim pravima I to članom 41 kojim se propisuje pravo na dobru upravu u smislu da svako lice ima pravo na nepristrasan, posten i blagovremen tretman njegovih odnosno njenih stvari u institucijama i tijelima Unije, te da to pravo obuhvata: pravo svakog lica da bude saslusano pre nego što se bilo koja pojedinačna mjera protiv njega odnosno nje preduzme; pravo svakog lica na uvid u njegov odnosno njen dosije, poštujuci pritom legitimne interese u pogledu poverljivosti i profesionalne i poslovne tajne; obavezu administracije da obrazlozi svoje odluke. Takođe, ovaj nacrt je usaglašen sa članom 47 Povelje kojim se garantuje pravo na efikasan pravni lijek i pravično suđenje.

IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Sistematika novog Zakona o upravnom sporu nije značajnije izmijenjena u odnosu na važeći zakonski tekst. Novi Zakon o upravnom sporu podijeljen je na osam glava i sadrži 62 člana.

I OSNOVNE ODREDBE (čl.1- 5)

Osnovnim odredbama ovog zakona propisano je da se ovim zakonom uređuje nadležnost, sastav suda, pravila postupka na osnovu kojih sud odlučuje o zakonitosti upravnog akta i drugih upravnih aktivnosti. Imajući u vidu činjenicu da je proširena primjena ZUP-a pored upravnog akta i na druge oblike upravnih aktivnosti, koje podrazumijevaju zaključivanje upravnih ugovora, zaštitu korisnika usluga od opštег interesa, kao i preduzimanje drugih upravnih aktivnosti u upravnim stvarima, to Zakon propisuje novinu da u upravnom sporu sud odlučuje ne samo o zakonitosti upravnog akta, već i o zakonitosti drugih upravnih aktivnosti kojima se utvrđuje ili na drugi način utiče na prava, obaveze i pravne interese fizičkog i pravnog lica kada je to zakonom izričito određeno. Takođe, se određuje odnos sa drugim zskonims tako da za pitanja postupka koja nijesu uređena ovim zakonom shodno se primjenjuje Zakon o parničnom postupku.

II NADLEŽNOST SUDA I ODLUKE (čl.6-8)

Za rješavanje upravnog spora, nadležan je Upravni sud Crne Gore i Vrhovni sud Crne Gore. nadalje, propisuje se da sud u upravnom sporu odlučuje u vijeću, donoseći presudu u slučaju odlučivanja o tužbenom zahtjevu odnosno rješenje kada se odlučuje o pitanjima koja se tiču postupka. Kao novinu uvodi se izuzetak u pogledu davanja mogućnosti da sudija pojednac može donositi odluke u zakonom propisanim slučajevima.

III STRANKE U UPRAVNOM SPORU (čl.9-11)

Ovo poglavlje obuhvata odredbe kojima se određuju stranke u upravnom sporu i njihov položaj. Pa tako pravo aktivne legitimacije za pokretanje upravnog spora ima fizičko ili pravno lice (tužilac), ako smatra da mu je upravnom aktivnošću povrijeđeno neko pravo ili pravni interes. Nadalje, pasivno legitimisana stranka (tuženi)u upravnom sporu, je

državni organ, organ državne uprave, organ uprave, organ lokalne samouprave, kao i ustanova i drugo pravno lice u vršenju javnih ovlašćenja, čija se upravna aktivnost osporava, odnosno stranka kada to zakon proisuje. Za navedene subjekte koristi se jedinstveni izraz "javnopravni organ" što je usklađeno sa terminologijom koju koristi novi Zakon o upravnom postupku. Stranka u upravnom sporu može biti i zainteresovano lice - lice kome bi poništaj upravnog akta ili druge upravne aktivnosti išlo na štetu.

IV UPRAVNI SPOR (čl.12-15)

Predviđa se mogućnost pokretanja upravnog spora protiv upravnog akta koji je donijet u drugom stepenu, kao i protiv prvostepenog upravnog akta protiv koga nije dozvoljena žalba ili prigovor u upravnom postupku. S obzirom da su novim ZUP-om uvedene upravne aktivnosti, nacrt zakona predviđa da se upravni spor može pokrenuti i protiv drugih upravnih aktivnosti kada je to zakonom određeno. Takođe u slučaju tzv. čutanja uprave tj. kad javnopravni organ nije odlučio po zahtjevu stranke odnosno nije donio akt po žalbi stranke kada je to zakonom određeno, može se pokrenuti upravni spor. Predviđeno je isključenje vođenja upravnog spora, što predstavlja sistem negativne enumeracije, taksativnim navođenjem slučajeva kada se ne može voditi upravni spor. Dalje, nacrt zakona u članu 14, propisuje da se upravni akt ili druga upravna aktivnost može pobijati: zbog povrede pravila postupka; zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. Zakon daje mogućnost odloženog dejstva tužbe što znači da tužba, po pravilu, ne odlaže izvršenje upravnog akta aili druge upravne aktivnosti protiv koje je podnijeta. Međutim, po zahtjevu tužioca, sud može odložiti izvršenje upravne aktivnosti do donošenja sudske odluke, ako bi se njenim izvršenjem nanijela nenadoknadiva šteta tužiocu, a odlaganje nije protivno javnom interesu, niti bi se odlaganjem nanijela šteta koja bi se teško mogla nadoknaditi protivnoj stranci, odnosno zainteresovanom licu.

V POSTUPAK PO TUŽBI (čl.16-39)

Upravni spor pokreće se tužbom. Nacrtom zakona je propisano da sud o tužbi odlučuje u vijeću od troje sudija, izuzetno daje se mogućnost da sudija pojedinac ima ovlašćenje da odlučuje i to: u slučaju kad treba odbiti tužbu u skladu sa članom 21 stav 2 i članom 22 ovog zakona i u slučaju postupka po uzorku u skladu sa članom 24 ovog zakona. Zakon skraćuje rok za ponošenje tužbe na 20 dana od dana dostavljanja akta stranci, u cilju postizanja većeg stepena efikasnosti postupka. Tužba se može predati Upravnom судu neposredno, putem pošte ili elektronskim putem, što predstavlja novo zakonsko rješenje, u skladu sa pravilima uspostavljanja elektronske uprave. Nacrt zakona propisuje elemente koje sadrži tužb, a daje mogućnost tužiocu da odustane od tužbe sve do donošenja odluke Upravnog suda. Sud vrši ocjenjivanje urednosti tužbe, te ukoliko je nepotpuna ili nerazumljiva, poziva tužioca da u ostavljenom roku otkloni nedostatke u tužbi, a ukoliko to ne uradi, a nedostaci su takvi da ometaju rad suda, sud rješenjem odbija tužbu kao neurednu. Novina uvedena, analogno novom ZUP-u, koji ne daje mogućnost odbacivanja žalbe, već samo odbijanja, vezana je za izmjenu koja se odnosi na odbijanje tužbe rješenjem suda, a ne odbacivanjem kako je predviđeno važećim propisom. Dalje, razlozi za odbijanje tužbe iz procesnih razloga taksativno su navedeni, tako da Sud može zbog nepostojanja

procesnih pretpostavki za vođenje upravnog spora tužbu odbiti tokom cijelog postupka. Propisana je i mogućnost poništavanja upravne aktivnosti u prethodnom postupku. Član 24 Nacrta, propisuje postupak po uzorku kojim se daje mogućnost sudu, da ako je podnijeto više tužbi protiv akata u kojima se prava i obaveze odnose na isto ili slično činjenično stanje i isti pravni osnov, sud može, nakon prijema odgovora na tužbe, na osnovu jedne tužbe sprovesti postupak, a ostale postupke prekinuti do pravosnažne odluke u izabranom predmetu.

Nadalje, propisuje se da ukoliko organ za vrijeme tajanja sudskog postupka donese drugi akt kojim se mijenja ili stavlja van snage, akt protiv koga je upravni spor pokrenut, ili u slučaju da naknadno donese akt, taj će organ, pored tužioca, istovremeno izvijestiti i Upravni sud. Rok od 15 dana za izjašnjavanje tužioca da li je naknadno donesenim aktom zadovoljan ili ostaje pri tužbi, skraćen je na 8 dana, kako bi sud mogao postupiti po tužbi, a što je u interesu tužioca. Ako tužilac izjavi da je zadovoljan ili se u datom roku ne izjasni, postupak se obustavlja. Ukoliko tužilac izjavi da nije zadovoljan, postupak se nastavlja. Sud dostavlja tužbu sa prilozima na odgovor tuženom organu i zainteresovanim licima, ako ih ima. Određuje rok u kom je tuženi dužan da dostavi odgovor, a koji ne može biti kraći od 8 niti duži od 30 dana. U ostavljenom roku tuženi je dužan da dostavi суду sve spise koji se odnose na predmet, u slučaju da tuženi spise ne dostavi ili izjave da ih ne može dostaviti, sud može riješiti stvar i bez spisa. Dalje, zakonopisac propisuje da upravni spor sud rješava na nejavnoj sjednici ili usmenoj raspravi, kao i obavezаност Suda da sproveđe usmenu raspravu ako to stranka zahtijeva u tužbi ili u odgovoru na tužbu. Odlučivanje na nejavnoj sjednici moguće je samo ako se u pripremnom postupku utvrdi da je činjenično stanje pravilno i potpuno utvrđeno. Zakazivanje rasprave tj. određivanje dana i pozivanje stranaka i zainteresovanih lica, ako ih ima, kao irukovođenje raspravom predviđeno je za predsjednika vijeća. O raspravi se vodi zapisnik koji potpisuju predsjednik vijeća i zapisničar. Izostanak stranke ne sprječava sud da održi raspravu u njenom odsustvu. Na raspravi riječ prvo dobija sudija izvjestilac, nakon toga tužilac, a zatim tuženi. U slučaju rješavanja spora putem usmene rasprave, sud će odlučiti na osnovu činjenica koje su utvrđene na usmenoj raspravi i onih utvrđenih u upravnom postupku.

U slučaju rješavanja o tužbenom zahtjevu, zakonitost osporene upravne aktivnosti Upravni sud ispituje u granicama zahtjeva iz tužbe, a da pri tom nije vezan razlozima tužbe. Upravni spor se rješava presudom, što znači presudom se tužba usvaja ili odbija kao neosnovana. U slučaju usvajanja tužbe, sud poništava osporeni akt. Dok u situaciji kad se upravni spor vodi zbog čutanja uprave, a Upravni sud ocijeni da je tužba osnovana, presudom će uvažiti tužbu i odrediti da nadležni organ donese rješenje. S obzirom da je upravni spor - spor o zakonitosti, dakle sud u upravnom sporu ne odlučuje direktno o pravima i obavezama stranaka, ipak u nekim slučajevima, kada mu to priroda stvari dozvoljava, Upravni sud može meritorno odlučiti o predmetnoj stvari, tj. o pravima i obavezama stranaka. Slučajevi kad sud može odlučiti u sporu pune jurisdikcije taksativno su navedeni u zakonu. Odluka koju sud donosi kada meritorno odlučuje u potpunosti zamjenjuje poništeni akt. Novina uvedena ovim Zakonom je davanje mogućnosti Upravnom суду da sam riješi upravnu stvar, u slučaju kada je već dva puta poništio osporeni akt, a stranka podnese tužbu na novi akt drugostepenog organa. Na ovaj način uspostavljen je princip koji važi u parničnom i krivičnom postupku, kao i u upravnom postupku, što bitno utiče na efikasnost i smanjenje troškova postupka. Upravni ugovori uvedeni novim ZUP-om, predstavljaju predmet upravnog postupka, pa se samim tim moraju predvidjeti i kao

predmet upravno-sudske zaštite, to je ovim zakonom u cilju usklađivanja sa ZUP-om regulisano, da ako Upravni sud poništi rješenje kojim se raskida upravni ugovor, upravni ugovor ostaje na snazi. Upravni sud odlučuje većinom glasova članova vijeća. Nacrt propisuje i sadržaj sudskega odluka, presude i rješenja, koji se dostavljaju strankama u ovjerenom prepisu, kao i određenje da u upravnom sporu svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

VI ISPITIVANJE SUDSKE ODLUKE (čl.40-54)

Pravosnažna odluka Upravnog suda može se pobijati zahtjevom za ispitivanje sudske odluke i zahtjevom za ponavljanje postupka. O ispitivanju sudske odluke sud odlučuje, po pravilu, na nejavnoj sjednici. Pravo na podnošenje Zahtjeva za ispitivanje sudske odluke, po nacrtu Zakona, ima stranka koja je učestvovala u Upravnom sporu i nadležni organ koji štiti imovinsko pravne interese države ili nadležni organ koji štiti imovinsko pravne interese lokalne samouprave. Po zahtjevu za ispitivanje sudske odluke, koji se podnosi Vrhovnom sudu, u roku od 20 dana od dana prijema odluke Upravnog suda, Vrhovni odlučuje sud u vijeću od troje sudija. Kao razloge za podnošenje zahtjeva za ispitivanje sudske odluke zakon predviđa: povrede materijalnog prava i povrede pravila postupka u upravnom sporu koja je mogla biti od uticaja na rješavanje stvari. Zahtjev mora da sadrži označenje sudske odluke čije se ispitivanje predlaže, kao i razloge i obim u kome se predlaže ispitivanje. Sa nepotpunim zahtjevima postupa se kao sa nepotpunim i neurednim tužbama. Takođe, nedozvoljen, neblagovremen ili zahtjev za ispitivanje sudske odluke podnijet od neovlašćenog lica Vrhovni sud će odbiti rješenjem. Vrhovni sud zahtjev ispituje u granicama podnijetog zahtjeva, a na povrede pravila postupka u upravnom postupku, koje su bile od uticaja na zakonito i pravilno rješavanje stvari, pazi po službenoj dužnosti.

Vrhovni sud presudom može usvojiti zahtjev i ukinuti ili preinačiti sudske odluke protiv koje je podnesen zahtjev, a može ukinuti preusudu i poništiti osporeno rješenje. U slučaju da Vrhovni sud ukine sudske odluke, predmet vraća Upravnom sudu. U ponovljenom postupku Upravni sud je dužan da izvede sve procesne radnje i da raspravi pitanja na koja mu je ukazao Vrhovni sud. U svakom slučaju odluka se ne može promijeniti na štetu stranke, ako je zahtjev podnijela samo ona. Nadalje, ponavljanje postupka okonačanog presudom ili rješenjem stranka može tražiti iz razloga koji su taksativno Zakonom određeni, najkasnije u roku od 30 dana od dana kad je stranka saznala za razlog ponavljanja, a ako proteknu tri godine od pravosnažnosti odluke, ponavljanje se ne može dozvoliti. Nadležan za odlučivanje po navedenom zahtjevu je sud kod kojeg je nastao razlog za ponavljanje, odnosno koji je donio odluku protiv koje je zahtjev podnijet, i to u vijeću od troje sudija. Takođe, zakonom je propisana sadržina zahtjeva za ponavljanje postupka. U postupku odlučivanja Sud će zahtjev odbiti rješenjem, ako utvrdi da ga je podnijelo neovlašćeno lice ili da zahtjev nije blagovremen ili da stranka nije učinila vjerovatnim postojanje zakonskog osnova za ponavljanje postupka. Ukoliko se zahtjev ne odbije iz navedenih razloga, dostavlja se protivnoj stranci i zainteresovanim licima, koji se pozivaju da u roku od osam dana odgovore na zahtjev. Nakon prispjeća odgovora ili isteka roka za odgovor, sud presudom rješava o zahtjevu. U slučaju da se ponavljanje dozvoli, staviće se van snage ranija odluka, u cjelini ili djelimično. Presudom kojom se ponavljanje

dozvoljava riješiće se o glavnoj stvari. Pravna sredstva kojima se može pobijati odluka suda donesena po zahtjevu za ponavljanje postupka ista su kao sredstva koja su dozvoljena u glavnoj stvari.

VII OBAVEZNOST PRESUDA (čl.55-59)

Upravni spor je pravni mehanizam sudske kontrole uprave i predstavlja efikasno sredstvo za obezbjeđivanje i učvršćivanje zakonitosti rada uprave, zaštitu prava i interesa građana, pa stoga i sudske odluke, kao posljedica vođenja upravnog spora, obavezne su za stranke u sporu. Kad sud poništi akt protiv koga je bio pokrenut upravni spor, ako po prirodi stvari umjesto poništenog akta treba da se doneše drugi, nadležni organ je dužan da ga bez odlaganja doneše, najkasnije u roku od 30 dana od dana dostavljanja presude. Nacrtom su u članu 56 predviđene pravne posljedice aktivnog nepostupanja po presudi, pa tako u slučaju da nadležni organ, poslije poništenja akta, ne doneše akt u skladu sa presudom, a tužilac podnese novu tužbu, sud će poništiti osporeni akt i sam riješiti stvar presudom koja u svemu zamjenjuje akt nadležnog organa. U slučaju pasivnog nepostupanja po presudi, odnosno situacija kada nadležni organ poslije poništenja akta, ne doneše odmah, a najkasnije u roku od 30 dana novi akt, stranka može, posebnim podneskom, tražiti donošenje takvog akta. Ukoliko nadležni organ ni za sedam dana, od ovog traženja, ne doneše akt stranka može tražiti donošenje takvog akta od suda koji je donio presudu u prvom stepenu. Sud će nakon podnijetog zahtjeva zatražiti od nadležnog organa obavještenje o razlozima zbog kojih akt nije donešen. Ako nadležni organ ne da odmah ovo obavještenje, a najkasnije u roku od sedam dana ili ne opravda neizvršenje sudske presude, sud će donijeti rješenje koje u svemu zamjenjuje akt nadležnog organa. Odluke donijete u upravnom sporu izvršava organ nadležan za izvršenje upravnog ili drugog akta. U situaciji kada je u upravnom sporu donesena presuda, a nadležni organ je donio akt u izvršenju te presude, pa se kod nadležnog organa traži ponavljanje upravnog postupka po tom aktu, ponavljanje se može dozvoliti, ako je razlog za ponavljanje nastao kod organa koji je akt donio.

VIII PRELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA (čl.60-62)

Prelaznim i završnim odredbama predviđeno je da se postupci koji do početka primjene ovog zakona nisu pravosnažno okončani okončavaju po odredbama ovog zakona. Zakona o upravnom sporu ("Službeni list RCG" br.60/03 i "Službeni list CG" br.32/11) presatje da važi danom početka primjene novog zakona.

Takođe je propisano da zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a da će se primjenjivati od 1. jula 2016. godine, što je usaglašeno sa početkom primjene novog Zakona o upravnom postupku.

IV PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje Zakona o upravnom sporu, nijesu potrebna dodatna sredstva iz Budžeta Crne Gore.